

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta

**Ochrana nemovitého kulturního dědictví prostředky
omezení vlastnického práva**

Studentská vědecká odborná činnost

Kategorie: magisterské studium

2010 / 2011

IV. ročník SVOČ

Autor: Jiří Šimek

Konzultant:

Vědecký seminář:

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci předkládanou do IV. ročníku Studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ) vypracoval samostatně za použití literatury a zdrojů v ní uvedených. Dále prohlašuji, že práce nebyla dříve publikována, nebyla vcelku ani částečně obhájena jako práce diplomová či bakalářská a nebyla přihlášena do předchozích ročníků SVOČ či jiné soutěže.

V Praze dne 11. 4. 2011

.....
Jiří Šimek

Anotace

Práce se zabývá vlastnickým právem a možnostmi jeho omezení v kontextu ochrany kulturního dědictví. Na jedné straně práce popisuje a hodnotí povinnosti vlastníků památkově chráněných nemovitostí, kterými je omezeno vlastnické právo těchto vlastníků. Na druhé straně práce popisuje a hodnotí postupy orgánů veřejné správy sloužící k vynucení těchto povinností. Zvláštní pozornost je věnována rovněž podmínkám pro omezení vlastnického práva – tedy zákonnému základu pro omezení, veřejnému zájmu na ochraně památek a náhradě za toto omezení.

Abstract

This paper is concerned with the proprietary right and possibilities of its restrictions in the context of preservation of cultural heritage. The paper describes and evaluates the duties of monument-care-protected real estate owners and it also describes and evaluates the processes in which these duties are enforced. The paper is also focused on the three basic conditions of restriction of proprietary right – legal background, public interest and compensation for these restrictions.

Obsah

Obsah.....	3
1 Úvod.....	4
2 Omezení vlastnického práva.....	5
2.1 Preventivní omezení vlastnického práva.....	6
2.1.1 Předběžné omezení.....	6
2.1.2 Standardní preventivní omezení.....	7
2.1.2.1 Právní základ omezení.....	7
2.1.2.2 Povinnosti vlastníků.....	8
2.1.2.3 Povinnosti při obnově.....	8
2.1.2.4 Oznamovací povinnost.....	9
2.1.2.5 Předkupní právo státu.....	9
2.2 Nápravná omezení vlastnického práva.....	10
2.2.1 Nápravná opatření.....	10
2.2.2 Postupy při neplnění nápravných opatření.....	10
2.2.3 Omezení činnosti.....	11
2.2.4 Vyvlastnění.....	11
2.2.5 Vztah k řízení o udělení pokuty.....	11
2.2.6 Trestně právní koncovka.....	12
3 Podmínky omezení vlastnického práva.....	12
3.1 Omezení ve veřejném zájmu.....	13
3.2 Náhrada za omezení vlastnického práva.....	14
3.2.1 Materiální náhrady.....	15
3.2.1.1 Daňové úlevy.....	16
3.2.1.2 Finanční nástroje.....	17
4 Závěr.....	19
5 Zdroje.....	22

1 Úvod

Česká republika má to štěstí, že se na jejím území dochoval poměrně rozsáhlý fond nemovitého kulturního dědictví. Zápisem na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO byl vyzdvižen nadnárodní význam a hodnota dvanácti nemovitých památek. Kulturní dědictví se velmi výrazně podílí na rozvoji cestovního ruchu, genezi příjmů z něj a vytváření pracovních příležitostí v cestovním ruchu. Přesto lze říci, že stav fondu nemovitého kulturního dědictví není v optimálním stavu.

Příčiny tohoto stavu můžeme hledat mj. v historii. Během 20. století došlo k řadě společenských, hospodářských a právních zvrátů, které podstatně změnily i vlastnické vztahy týkající se nemovitého kulturního dědictví. Za všechny jmenujme pozemkové reformy po 1. světové válce, během nichž došlo k mohutným přesunům vlastnictví. Rozsáhlé historické objekty ztratily své hospodářské základny, které umožňovaly financování jejich chodu a údržby. Na řadě míst navíc došlo k přerušení kontinuity rodové držby historických objektů a ztratil se tak důležitý motivační faktor k udržování dobrého stavu objektu – pocit odpovědnosti rodu. K podobným procesům přerušení kontinuity držby a údržby došlo po druhé světové válce, ale i po roce 1989.

Zejména prudké změny po roce 1989 spojené s privatizací státního majetku a přechodem na tržní hospodářství znamenaly pro řadu památek pohromu. Zatímco komunistická léta se nesla především v duchu nevhodného využívání nemovitých památek, porevoluční doba přinesla ještě horší problém – nevyužívání památek. Nevyužívané památky a neudržované památky poměrně rychle podléhají zubu času. Mnohdy je tento neutěšený stav udržován různými spekulanty dokonce záměrně.

V dnešní době z celkového počtu 40 254 nemovitých kulturních památek jich 832 figuruje na seznamu nejohroženějších památek.¹ To jsou přibližně dvě procenta, číslo nikterak zanedbatelné. Každoročně je u desítek² nemovitostí zrušeno prohlášení za kulturní památku z důvodu havarijního stavu, zřícení, nevhodných přestaveb a dalších okolností devastujících památkovou hodnotu nemovitostí.

Státní památková péče usiluje o zachování nemovitého kulturního dědictví. Mezi nástroje, které jí k tomu slouží, patří i možnost regulace chování vlastníka památky prostřednictvím omezení vlastníka v jeho vlastnických právech (viz například nálezy I ÚS 35/94: *„Ochrana kulturních památek je ve všech kulturních státech spojena s jistým*

¹ Databáze MonumNet

² Viz Řízení o zrušení prohlášení věci za kulturní památku za rok 2009, 2010

omezením volné dispozice vlastním majetkem.“). Omezení vlastnického práva se může dít ve formě zúžení některé ze složek vlastnického práva nebo dokonce v nuceném přechodu vlastnického práva.

Tato práce si klade za cíl především zmapovat prostředky omezení vlastnického práva, které jsou užívány při ochraně nemovitého kulturního dědictví a zjistit podmínky jejich využitelnosti.

2 Omezení vlastnického práva

Vlastnické právo je jedním ze základních občanských práv. Právní řády všech demokratických zemí věnují jeho ochraně zvýšenou pozornost. Zásahy do takto významného práva jsou rovněž u nás vnímány velmi citlivě (i v kontextu historického vývoje). Může však nastat situace, kdy individuální zájem vlastníka je v rozporu se zájmem společnosti. Je-li převaha zájmu společnosti dostatečně výrazná, měla by existovat možnost vlastníka v jeho právech omezit. Podmínky takového omezení jsou však poměrně striktně stanoveny, jejich základ nalezneme už na ústavní úrovni.

Listina základních práv a svobod přiznává každému právo vlastnit majetek. Rovněž však Listina určuje limity chování vlastníka. Panství vlastníka nad věcí není neomezené. *„Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.“*³ *„Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.“*⁴ Listina dokonce připouští možnost nuceného omezení vlastnického práva a vyvlastnění. Může se tak stát na základě zákona a za náhradu. Dalším nutným předpokladem je, aby se tak dělo ve veřejném zájmu.

Listina tedy ukládá vlastníkovi povinnost chovat se tak, aby nedocházelo k zásahům do zvlášť chráněných zájmů. Zároveň otevírá možnost pro omezení vlastnických práv či zbavení vlastnického práva, pokud se vlastník náležitě nechová.

Jedním z takových zvlášť chráněných zájmů je i péče o kulturní dědictví. Základním pramenem práva pro tento obor je zákon o státní památkové péči č. 20/1987 Sb., který

³ Čl. 11 (3) LZPS

⁴ Čl. 35 (3) LZPS

nahradil zákon č. 22/1958 Sb. o kulturních památkách. V současné době je zpracováván nový zákon o památkovém fondu, který se nachází ve stadiu věcného návrhu zákona.

Zákon o státní památkové péči ukládá vlastníkům (a dalším subjektům dle §43 zákona č. 20/1987 Sb., dále jen vlastníci) památkově chráněných nemovitostí řadu povinností, které představují jakousi preventivní složku ochrany kulturního dědictví. Tato ustanovení zabraňují vlastníkům nakládat s chráněnými nemovitostmi nežádoucím způsobem. Pokud však přece jenom k nežádoucímu chování dojde, nabízí zákon postupy nápravné.

Státní památkovou péči vykonávají orgány státní památkové péče, jimiž jsou Ministerstvo kultury, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností.⁵ Na výkonu státní památkové péče se podílí i odborná organizace státní památkové péče – Národní památkový ústav, dále stavební úřady, vyvlastňovací úřady a další orgány státní správy.

2.1 Preventivní omezení vlastnického práva

2.1.1 Předběžné omezení

Preventivní omezení vlastnického práva, tedy stanovení omezení vlastníka, jak může nakládat se svou věcí a co je povinen strpět, můžeme rozlišovat na předběžné a „běžné“. K předběžnému omezení dochází v zásadě ve dvou případech. Prvně u vlastníků věcí, u kterých byl podán návrh na prohlášení za kulturní památku (ať již při řízení zahájeném z moci úřední nebo na návrh). Druhý případ se týká vlastníků věcí, *kteřé pro svou mimořádnou uměleckou nebo historickou hodnotu by mohly být v souladu se společenským zájmem prohlášeny za kulturní památky*⁶.

Vlastníci věcí, u nichž byl podán návrh na prohlášení věci za kulturní památku, mají především povinnost *„chránit věc před poškozením, zničením nebo odcizením a oznámit ministerstvu kultury každou zamýšlenou i uskutečněnou změnu jejího vlastnictví, správy nebo užívání.“*⁷ Vlastníci věcí, které pro svou mimořádnou uměleckou nebo historickou hodnotu by mohly být v souladu se společenským zájmem prohlášeny za kulturní památky, mají za povinnost oznámit příslušným vykonavatelům státní památkové péče údaje, které tyto orgány o těchto věcech vyžadují a umožnit těmto orgánům či jimi pověřeným odborným organizacím prohlídku věcí a případné pořízení jejich dokumentace.

⁵ § 25 z. č. 20/1987 Sb.

⁶ §3 (5) z. č. 20/1987 Sb.

⁷ §3 (3) z. č. 20/1987 Sb.

Omezení nakládání s věcmi, které pro svou mimořádnou uměleckou nebo historickou hodnotu by mohly být v souladu se společenským zájmem prohlášeny za kulturní památky, dokonce i oznamovací povinnost vlastníka těchto věcí o zamýšleném nakládání s těmito věcmi, by bylo problematické, vzhledem k neurčitosti okruhu těchto věcí. Takovýto požadavek na chování vlastníka by při prokazování, že jde o takovou věc, zřejmě narazil na důkazní nouzi. Ustanovení upravující povinnosti vlastníků okruhu těchto věcí jsou tedy pouze právním podkladem pro poměrně slabé omezení práva ve formě povinnosti strpět prohlídku věci. Jedná se o vlastně určitý předstupeň k řízení o prohlášení věci za kulturní památku.

2.1.2 Standardní preventivní omezení

2.1.2.1 Právní základ omezení

Podkladů pro omezení vlastnického práva k nemovitostem v rámci památkové péče rozlišujeme několik. Základním podkladem je prohlášení nemovitosti za kulturní památku (§2, §3 zákona o státní památkové péči), případně za národní kulturní památku (§4 zákona). Zvláštní status mají památky UNESCO (více viz Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 159/1991 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví a navazující předpisy). O prohlášení nemovitosti za kulturní památku vydává rozhodnutí Ministerstvo kultury, národní kulturní památky prohlašuje nařízením vláda.

Mezi instituty, které znamenají územní omezení majetkových práv, řadíme památkové rezervace (§5 zákona) a památkové zóny (§6 zákona). Jedná se o kategorie chráněných území.⁸ Památkové rezervace vyhláší nařízením vláda, zóny pak vyhláší Ministerstvo kultury vyhláškami. Krajský úřad může ve formě opatření obecné povahy vydat plán ochrany památkových rezervací a památkových zón (§6a zákona). Další institut územního omezení majetkových práv představují ochranná pásma (§17 zákona). Ty jsou územními rozhodnutími vydávanými obecními úřady obcí s rozšířenou působností.

Tyto instituty představují zákonný podklad pro omezení vlastnického práva k nemovitému kulturnímu dědictví. Jejich aplikací vznikají vlastníků práva a především povinnosti, jak s danými nemovitostmi nakládat. Objekty omezení a podmínky omezení jsou vymezeny v zákoně o státní památkové péči či přímo v právních aktech, které památkovou ochranu zakládají.

⁸ Správní právo: Obecná část, str. 355

2.1.2.2 Povinnosti vlastníků

Preventivní – ochranná omezení vlastnického práva představují zejména povinnosti vlastníka (a dalších osob, viz výše) na vlastní náklad pečovat o zachování kulturní památky, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Kulturní památku je možné užívat pouze způsobem, který odpovídá jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě a technickému stavu.⁹

Podobnou povinnost jako vlastníci mají i další občané a organizace, kteří jsou povinni chovat se tak, aby kulturní památku nebo její prostředí neohrožovali a nezpůsobovali na nich nepříznivé změny a nebylo tak ohroženo zachování památky nebo její vhodné společenské uplatnění.¹⁰ Toto ustanovení bychom zřejmě mohli vztáhnout například i na vlastníky okolních nemovitostí, okolní podnikatelské provozy atp., jejichž činnost by mohla mít negativní vliv na stav kulturní památky a její prostředí. Mohli bychom hovořit o jakémsi kvazi ochranném pásmu vzniklém ex lege.

2.1.2.3 Povinnosti při obnově

Poměrně zásadní omezení se skrývají pod legislativní zkratkou obnova kulturní památky (§14 zákona o státní památkové péči). Ještě před provedením této činnosti, která zahrnuje provedení údržby, opravy, rekonstrukce, restaurování nebo jiné úpravy kulturní památky nebo jejího prostředí, si musí vlastník kulturní památky vyžádat závazné stanovisko příslušného správního úřadu (obecního úřadu obce s rozšířenou působností u kulturních památek, krajského úřadu u národních kulturních památek).

Vlastníci nemovitostí, které nejsou kulturní památkou a které se nacházejí v památkových rezervacích, památkových zónách či v ochranných pásmech památek, mají rovněž za povinnost vyžádat si k zamýšlené stavbě, změně stavby, terénním úpravám, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby, úpravě dřevin nebo udržovacím pracím na nemovitosti závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Závazné stanovisko je vydáno příslušným orgánem státní památkové péče (zpravidla odbor památkové péče daného úřadu) po vyjádření odborné organizace státní památkové péče. Touto organizací je Národní památkový ústav. V některých zemích má vyjádření odborné organizace památkové péče právní závaznost, český systém však pracuje na bázi tzv. dvoukolejnosti. Závazné stanovisko může vydat pouze příslušný orgán státní památkové péče,

⁹ §9 (1), (2) z. č. 20/1987 Sb.

¹⁰ §9 (3) z. č. 20/1987 Sb.

nelze se opírat pouze o vyjádření odborné organizace. Šlo by zřejmě o rozpor s článkem 4 (1) Listiny.¹¹ Vyjádření Národního památkového ústavu nemá právní závaznost, přesto sehrává velkou roli při stanovení podmínek, za nichž může vlastník své právo vykonávat. „*Vyjádření odborné organizace státní památkové péče (Národního památkového ústavu) by mělo být ve svých závěrech odůvodněno tak, aby bylo zjevné, jak je naplněn smysl zákona o státní památkové péči a navazující ustanovení § 3 písm. c) vyhlášky Ministerstva kultury č. 476/1992 Sb.*“¹² Vyjádření by mělo obsahovat argumentaci, jak bylo dosaženo daných závěrů, aby i příslušný správní úřad měl dostatečný podklad pro své rozhodnutí.

V územním řízení a ve stavebním řízení povolovacím rozhoduje stavební úřad v souladu se závazným stanoviskem. Jde-li o obnovu kulturní památky či výše jmenované činnosti u památkově chráněných nemovitostí, které nejsou kulturní památkou, a jedná-li se o stavební řízení ohlašovací, pak souhlas s těmito pracemi lze vydat pouze v souladu se závazným stanoviskem.

2.1.2.4 Oznamovací povinnost

Pro lepší možnost kontroly nakládání vlastníka s nemovitou kulturní památkou je vlastníkovi uložena rovněž oznamovací povinnost, kterou je povinen vykonat obecnímu úřadu ORP / krajskému úřadu hodlá-li změnit využívání památky nebo památku vyklidit. Hrozí-li ohrožení či poškození památky, má vlastník za povinnost uvědomit stavební úřad a výše zmíněné orgány, od kterých si vyžádá rozhodnutí o způsobu odstranění závady.

Povinnost oznámit, že se jedná o kulturní památku, má vlastník i vůči tomu, na koho památku převádí, komu ji přenechá k dočasnému užívání nebo komu ji předá k provedení obnovy či jinému účelu. Musíme však uvést, že pouhé uvědomění např. realizátora obnovy nezprošťuje vlastníka odpovědnosti, dojde-li obnovou k poškození památky.¹³ Odpovědnost za náležitý stav památky je kladena primárně na jejího vlastníka.

2.1.2.5 Předkupní právo státu

Vlastník kulturní památky a národní kulturní památky je omezen i ve svém oprávnění věc zcizovat. Nejde-li o převod vlastnického práva mezi osobami blízkými či spoluvlastníky, vzniká státu právo na přednostní koupi věci. Dikce zákona však napovídá, že realizace tohoto

¹¹ Srovnej 6 A 139/94 Rozsudek Vrchního soudu v Praze

¹² 59 Ca 59/2005 Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem

¹³ Srovnej 59 Ca 59/2002 Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem

předkupního práva by měla být jevem spíše výjimečným prováděným pouze „z mimořádně závažných kulturně společenských důvodů“¹⁴. Ministerstvo kultury se však při nesplnění nabídkové povinnosti vlastníka může dovolávat neplatnosti převodu vlastnického práva na jiného, a to až po dobu tří let od provedení převáděcího právního úkonu.

2.2 Nápravná omezení vlastnického práva

K nápravným zásahům je přistoupeno v případě, že vlastník porušuje své povinnosti. Podle intenzity porušování a intenzity ohrožení chráněných zájmů můžeme rozlišit několik možností postupu správních orgánů.

2.2.1 Nápravná opatření

Náš výčet postupů můžeme začít postupem nejmírnějším, který dává vlastníkovu možnost napravit své protiprávní chování. Když vlastník řádně neplní své povinnosti (tj. zejména pečovat o zachování památky, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením, užívat památku vhodným způsobem), vydá příslušný obecní úřad ORP po vyjádření NPÚ (u NKP krajský úřad v souladu s podmínkami stanovenými vládou) rozhodnutí o opatřeních, které je vlastník povinen vykonat k nápravě (dále „nápravná opatření“) a určí mu lhůtu, do kdy má opatření vykonat. Vlastník si rovněž může vydání rozhodnutí o opatřeních vyžádat sám dobrovolně.

Důraz je kladen na konkrétnost vymezení nápravných opatření (pouhé formulování povinnosti jako uvedení do „náležitého“ stavu je příliš vágní¹⁵), nutnost provedení konkrétních opatření v právě takové podobě je nutné dostatečně doložit (tento požadavek je mířen především proti excesům ze správního uvážení¹⁶). Plnění nápravných opatření může být požadováno v zásadě kdykoliv, bez ohledu na případné stavební či kolaudační řízení.¹⁷

2.2.2 Postupy při neplnění nápravných opatření

Další postupy jsou mířeny především na případy, kdy vlastník závažným způsobem neplní své povinnosti a neplní ani nápravná opatření. Prvním z těchto postupů je vydání rozhodnutí o provedení nezbytných opatření pro zabezpečení kulturní památky na náklad vlastníka, které může být vydáno, pokud vlastník v určené lhůtě nesplní uložená nápravná opatření. Neprovedou se ovšem „opatření jakákoli, byť i podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona

¹⁴ §13 z. č. 20/1987 Sb.

¹⁵ Viz 6 A 117/93 Rozsudek Vrchního soudu v Praze

¹⁶ Viz 7 A 165/94 Rozsudek Vrchního soudu v Praze

¹⁷ 11 Ca 168/2005 Rozsudek Městského soudu v Praze

*o státní památkové péči uložená, ale jen pro zabezpečení nezbytná.*¹⁸ Orgánem, který rozhoduje je obecní úřad ORP / krajský úřad.

Při bezprostředním ohrožení kulturní památky provede obec s předchozím souhlasem obecního úřadu ORP nutná opatření k ochraně této památky. Obec navíc dá podnět stavebnímu úřadu k nařízení udržovacích prací nebo nezbytných úprav nebo k nařízení neodkladných zabezpečovacích prací (podle § 139, § 137 a § 135 stavebního zákon č. 183/2006 Sb.) a vyrozumí o tom obecní úřad ORP/krajský úřad. Náklady těchto prací nese v zásadě vlastník památky.

2.2.3 Omezení činnosti

Správní úřady mají rovněž možnost omezit způsob využívání památky. Jestliže činností subjektu hrozí vznik nepříznivé změny stavu kulturní památky nebo jejího prostředí anebo je ohroženo zachování nebo společenské uplatnění kulturní památky, lze určit podmínky pro danou činnost nebo výkon této činnosti zakázat. Příslušnými úřady jsou opět obecní úřad ORP / krajský úřad.

2.2.4 Vyvlastnění

Jako nejzazší postup se nabízí možnost vyvlastnění památky. Jedná se skutečně o řešení ultima ratio, jak vyplývá i z textu zákona, který vyvlastnění připouští pouze výjimečně a až po selhání dohody státu s vlastníkem o prodeji památky. K vyvlastnění je možné přistoupit, pokud vlastník trvale zanedbává své povinnosti a ohrožuje tím zachování památky nebo užívá-li památku v rozporu s jejím kulturním významem, památkovou hodnotou nebo technickým stavem. Vyvlastňovací řízení provádí vyvlastňovací úřad na návrh obecního úřadu ORP / krajského úřadu. Řízení se řídí obecnými předpisy (zákon o vyvlastnění č. 184/2006 Sb.).

Vyvlastnění je za určitých podmínek rovněž možné, je-li při vytváření ochranného pásma památky nutné získat některé okolní nemovitosti a dohoda s jejich vlastníky selže.

2.2.5 Vztah k řízení o udělení pokuty

Na tomto místě bychom měli říci pár slov k právní povaze výše uváděných opatření. *„V případě neplnění opatření podle § 10 odst. 1 zákona o státní památkové péči (nápravná opatření v této práci – pozn. autora) tedy jde o zvláštní případ správní exekuce, mířící na přímé vynucení uloženého plnění v nezbytném rozsahu. To vylučuje použití obecné úpravy,*

¹⁸ 7 A 144/94 Rozsudek Vrchního soudu v Praze

*zejména postupné ukládání pokut. Tím spíše nelze uloženou povinnost vynucovat ukládáním pokuty podle ustanovení § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči, tedy tím způsobem, který postihuje jiné porušení právních předpisů. Nelze samozřejmě vyloučit, že v konkrétním případě budou splněny podmínky jak pro uložení opatření podle § 10 odst. 1 zákona o státní památkové péči (a případně jeho vynucování postupem podle § 15 zákona o státní památkové péči), tak i pro uložení administrativní sankce podle § 35 a že mohou být splněny současně, i v různé časové souslednosti. To však nic nemění na tom, že jde o dvě odlišná řízení s potřebou odlišných skutkových zjištění v důkazním řízení a že zákonné předpoklady pro vydání obou takových rozhodnutí jsou rovněž odlišné.*¹⁹

2.2.6 Trestně právní koncovka

Měli bychom rovněž zmínit trestně právní koncovku památkové péče. Tou je především § 229 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. Toto ustanovení umožňuje tomu, kdo poškodí důležitý kulturní zájem tím, že zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou nebo zašantročí vlastní věc větší hodnoty, která požívá ochrany podle zákona o státní památkové péči uložit trest odnětí svobody až na dvě léta, zákaz činnosti a především trest propadnutí věci. Možnost zbavení vlastnického práva z důvodu zneužívání vlastnictví je pro památkovou péči vítaná, avšak nesmíme zapomínat, že toto ustanovení lze, vzhledem k nastavení trestní odpovědnosti osob, aplikovat pouze vůči fyzickým osobám a jen v souladu se zásadou subsidiarity trestní represe. „*V budoucnu by právě o speciální skutkové podstaty na úseku památkové péče měl být trestní zákoník podstatně rozšířen.*“²⁰

3 Podmínky omezení vlastnického práva

V předchozích kapitolách jsme si nastínili možnosti omezení vlastnického práva, které skýtá český právní řád v oblasti státní památkové péče. Omezení vlastnického práva je ovšem výrazným zásahem veřejné moci do soukromoprávní sféry jedince. Omezení vlastnického práva tudíž podléhá určité regulaci.

Vlastnické právo je možné omezit pouze za splnění tří základních podmínek. Musí se jednat o omezení na základě zákona, ve veřejném zájmu a za náhradu. Zákonné základy omezení vlastnického práva byly již popsány v minulých kapitolách. Zbývá tedy zabývat se zbývajícími dvěma podmínkami.

¹⁹ 7 A 144/94 Rozsudek Vrchního soudu v Praze

²⁰ Právo životního prostředí, str. 557

3.1 Omezení ve veřejném zájmu

Veřejnoprávní zásah, kterým je omezeno vlastnické právo vlastníka, může být podle dikce Listiny veden pouze ve veřejném zájmu. V takovém případě dochází vlastně k převážení zájmu společnosti nad individuálními zájmy vlastníka. Veřejný zájem by tedy měl být základním hodnotovým kritériem při rozhodování, zda k omezení vlastnického práva přistoupit. Veřejný zájem je ovšem poněkud neurčitým právním pojmem. Je tedy zapotřebí zmínit, z čeho je vyvozována existence veřejného zájmu na ochraně nemovitého kulturního dědictví.

Zákon o státní památkové péči deklaruje důvody, proč stát přistoupil k ochraně kulturního dědictví ve svých úvodních ustanoveních. „*Stát chrání kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví lidu, svědectví jeho dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelné bohatství státu. Účelem zákona je vytvořit všestranné podmínky pro další prohlubování politickoorganizační a kulturně výchovné funkce státu při péči o kulturní památky, o jejich zachování, zpřístupňování a vhodné využívání, aby se podílely na rozvoji kultury, umění, vědy a vzdělávání, formování tradic a vlastenectví, na estetické výchově pracujících a tím přispívaly k dalšímu rozvoji společnosti.*“²¹ Toto prohlášení účelu zákona můžeme považovat i za shrnutí, v čem spočívá veřejný zájem na ochraně kulturního dědictví.

„*Tento obecný účel je dále blíže specifikován u jednotlivých druhů památek, ... z tohoto hlediska nazýváno představuje vypořádání se s otázkou veřejného zájmu na prohlášení věci za kulturní památku ve své podstatě zjištění naplnění zákonných podmínek obsažených ve zmíněném ustanovení.*“²² Ve světle tohoto názoru Nejvyššího správního soudu se tak z poměrně neurčité právní kategorie veřejného zájmu stává de facto taxativní výčet podmínek, za nichž je dán veřejný zájem.

Ač je to jev v památkové péči spíše nežádoucí, veřejný zájem se vyvíjí. „*Prohlašování významných věcí za kulturní památky je projevem veřejného zájmu a jedná se o otevřený proces, časově se vztahující k vědeckému poznání.*“²³ Tímto postojem se otevírá možnost s tím, jak se rozvíjí vědecké poznání, prohlašovat nové kulturní památky. Proměnlivost veřejného zájmu ovšem na druhou stranu může znamenat i ohrožení některých památek,

²¹ §1 (1) z. č. 20/1987

²² 6 A 106/2002 Rozsudek NSS

²³ 6 A 106/2002 Rozsudek NSS

zejména v souvislosti s politickými změnami (které jsou v dlouhodobém kontextu památkové péče pravděpodobné). Památková péče by se měla tendenčních změn vyvarovat.

3.2 Náhrada za omezení vlastnického práva

Jedna ze tří základních podmínek pro omezení vlastnického práva je, že toto omezení musí být provedeno za náhradu. Reálné naplnění této podmínky je na rozdíl od podmínky veřejného zájmu a zákonného podkladu diskutabilní. Problém byl sice již řešen judikaturou, a to vcelku brzy po vstoupení nové ústavy v platnost, nicméně se závěry soudů můžeme polemizovat.

Zajímavá judikatura o tomto problému vznikla především v souvislosti s jedním případem z počátku devadesátých let 20. století. Dne 28. 5. 1993 byl mlýn č.p. 389 v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi prohlášen za kulturní památku. Proti tomuto rozhodnutí podal vlastník nemovitosti žalobu, ve které namítal, že daným rozhodnutím došlo k zásahu do jeho práv a k ohrožení jeho podnikání. Dále namítal, že zákon č. 20/1987 Sb. není v souladu s ústavním zákonem č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje Listina základních práv a svobod. Máme-li být konkrétnější, pak prohlášení kulturní památky podle §2 a §3 zákona o státní památkové péči bylo podle žalobce v rozporu s §6 zákona 23/1991 Sb., který stanoví: *„Zákony a jiné právní předpisy musí být uvedeny do souladu s Listinou základních práv a svobod nejpozději do 31. prosince 1991. Tímto dnem pozbývají účinnosti ustanovení, která s Listinou základních práv a svobod nejsou v souladu.“*²⁴

Věc dospěla k řízení před Vrchním soudem v Praze. Ten ve svém rozhodnutí ze dne 17. 12. 1993, čj. 6 A 175/93-20, dospěl k následujícímu názoru: *„Ustanovení zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, pokud umožňují prohlášení věci za kulturní památku bez poskytnutí náhrady, jsou v rozporu s čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (která byla vyhlášena jako ústavní zákon Federálního shromáždění ČSFR bez čísla, z 9. ledna 1991 v částce 6/1991 Sb. a republikována pod č. 2/1993 Sb.). Dotčená ustanovení zákona ČNR č. 20/1987 Sb. proto pozbyla účinnosti podle § 6 odst. 1 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje Listina základních práv a svobod dnem 31. prosince 1991.“* Soud argumentoval mj. hrubým nepoměrem mezi právy a povinnostmi vlastníka, díky čemuž dochází k omezení vlastnického práva, a to bez náhrady.

²⁴ §6 z. č. 23/1991

Toto rozhodnutí vrchního soudu bylo napadeno Ministerstvem kultury ČR u ústavního soudu hned ve dvou souvislostech. Ústavně právní konotace vynechejme a věnujme se právním názorům týkajícím se památkové péče.

Ústavní soud došel ve svém nálezu ze dne 23. 6. 1994, sp. zn. I. ÚS 35/94 k opačnému závěru než Vrchní soud. Ústavní soud rovněž argumentoval určitým výčtem povinností vlastníků kulturních památek. Tyto povinnosti jsou však podle ústavního soudu v zákoně kompenzovány řadou ustanovení, která ve svém důsledku poskytují náhradu za omezení vlastnického práva. „*Tato náhrada spočívá především v tom, že v případě obnovy kulturní památky se poskytuje bezplatná odborná pomoc a poskytují se podklady a informace dle § 14 odst. 7 cit. zák. Dále - na žádost vlastníka - může příslušný okresní úřad, případně MK ČR pro údržbu či uchování kulturní památky poskytnout příspěvek na zvýšené náklady (§ 16 cit. zák.). Rovněž ústřední orgán Státní památkové péče zabezpečuje projektové a stavebně-restaurátorské práce při obnově vybraných kulturních památek. Příslušná odborná organizace státní památkové péče poskytuje kromě toho bezplatnou odbornou pomoc vlastníků kulturní památky, zpracovává odborná vyjádření k provádění obnovy, zabezpečuje průzkum, výzkum a dokumentaci kulturní památky... Z uvedených skutečností vyplývá, že prohlášení za kulturní památku není zákonem pojato jako jednostranné omezení vlastnického práva bez náhrady.*“²⁵

3.2.1 Materiální náhrady

Určitá náhrada ve formě vyvážení povinností oprávněními tedy existuje. V rovině faktické, tedy vyvážení zvýšených nákladů, které vznikají v souvislosti se statutem nemovitosti jako kulturní památky, není tak jasná.

Zabýváme-li se problémem, zda materiální náhrada za omezení vlastnického práva je vůbec na místě, naskytne se otázka, zda omezení vlastnického práva podle památkového zákona není pouze omezením vnitřním (vlastnictví zavazuje), které pouze určuje limity oprávnění vlastníka. Existuje názor²⁶, že pokud by takovéto omezení bylo nediskriminační, pak by za něj materiální náhrada nenáležela, náhrada, která by odstraňovala nerovnost mezi vlastníky, by přípustná byla. S tímto názorem koresponduje i nález ústavního soudu: „*Státní a jiné dotace či příspěvky nemohou však být chápány jako jakási paušální náhrada za omezení vlastnického práva, nýbrž jako příspěvek na skutečné a prokazatelné náklady, které v*

²⁵ I. ÚS 35/1994

²⁶ Přednáška Drobník, 2011

*důsledku tohoto omezení, zejména v důsledku zvláštních nároků na údržbu kulturní památky vlastníku vznikají.*²⁷

Materiální náhrada, tedy kompenzace zvýšených vydání finančních prostředků, může být poskytnuta ve formě přímé, prostřednictvím finančních nástrojů (příspěvky, dotace...), nebo ve formě nepřímé, prostřednictvím daňových úlev.

3.2.1.1 Daňové úlevy

Daňové úlevy jsou u nemovitých kulturních památek poskytovány podle zákona č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí a prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu č. 12/1993 Sb. a podle zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu.²⁸ Zákon o dani z nemovitostí spolu s prováděcí vyhláškou poskytují následující úlevy:

- osvobození od daně z pozemků pro pozemky, které tvoří jeden funkční celek se stavbou památkových objektů stanovených vyhláškou č. 12/1993 Sb. (§ 4 odst. 1 písm. g) zákona)
- osvobození od daně ze staveb na dobu osmi let, počínaje rokem následujícím po vydání stavebního povolení na stavební úpravy prováděné vlastníkem, pro stavby kulturních památek podle (§ 9 odst. 1 písm. p) zákona o dani z nemovitosti)
- osvobození od daně ze staveb pro stavby památkových veřejně přístupných objektů stanovených vyhláškou ministerstva financí České republiky v dohodě s ministerstvem kultury České republiky (§ 9 odst. 1 písm. k) zákona spolu s prováděcí vyhláškou)
- za určitých podmínek daných zákonem o dani z nemovitostí, jsou od daně z nemovitostí osvobozeny stavby kulturních památek, jestliže jsou ve vlastnictví státu nebo církve; pokud jsou stavby kulturních památek ve vlastnictví obce nebo kraje, na jejichž katastrálním území se nacházejí, jsou také osvobozeny od daně ze staveb

Podle zákona o daních z příjmu se podle § 30 odst. 8 a § 29 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb. roční odpis u technického zhodnocení provedeného na nemovité kulturní památce stanoví ve výši jedné patnáctiny vstupní ceny.

²⁷ I. ÚS 35/1994

²⁸ Výčet zpracován podle výčtu v RIA k novému památkovému zákonu, bod G.1.

3.2.1.2 Finanční nástroje

Pomocí finančních nástrojů jsou vlastníkům památkově chráněných nemovitostí poskytovány přímo finanční prostředky. Právním základem pro poskytnutí příspěvků na zachování a obnovu kulturních památek je § 16 zákona o státní památkové péči.

3.2.1.2.1 Příspěvky z rozpočtů obcí a krajů

Obec či kraj může ve zvlášť odůvodněných případech na žádost vlastníka kulturní památky poskytnout ze svého rozpočtu příspěvek na zvýšené náklady spojené se zachováním nebo obnovou kulturní památky za účelem jejího účinnějšího společenského uplatnění. Příspěvek může být poskytnut i tehdy, nemůže-li vlastník kulturní památky uhradit z vlastních prostředků náklady spojené se zachováním nebo obnovou kulturní památky.

Za zvlášť odůvodněný případ se přitom podle prováděcího předpisu považuje situace, kdy památka či její část je ve špatném technickém stavu, pokud tento stav nebyl zaviněn vlastníkem kulturní památky, je využívána a zpřístupněna nebo vystavena veřejnosti pro kulturně vzdělávací nebo náboženské účely, nalézá se v pohledově významné poloze, nebo je ojedinělou kulturní památkou svého druhu nacházející se v územním obvodu krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Za případ, ve kterém vlastník kulturní památky nemůže uhradit z vlastních prostředků náklady spojené se zachováním nebo obnovou kulturní památky, se považuje takový případ, kdy příjmy a případné hospodářské výsledky vlastníka kulturní památky za poslední tři roky byly menší než polovina nákladů potřebných na zachování nebo obnovu kulturní památky v příslušném kalendářním roce.²⁹

V případech, které nespadají pod tyto situace, není tento příspěvek poskytován. A i v těchto situacích je jeho poskytnutí nenárokové. Obce a kraje nezřídka vypisují své vlastní programy podpory kulturního dědictví.

3.2.1.2.2 Příspěvky ze státního rozpočtu

Ministerstvo může v případě mimořádného společenského zájmu na zachování kulturní památky poskytnout přímo či prostřednictvím obecního úřadu ORP / krajského úřadu příspěvek na obnovu kulturní památky.

Mimořádný společenský zájem opět definuje prováděcí předpis. Jsou jím případy, kdy kulturní památka je prohlášena za národní kulturní památku, je zapsána na Seznamu světového dědictví anebo tvoří součást souboru kulturních památek a jejich dochovaného historického prostředí, který je zapsán na Seznamu světového dědictví, je v havarijním

²⁹ § 12 vyhl. č. 66/1988

technickém stavu, pokud tento stav nebyl zaviněn vlastníkem kulturní památky, je zpřístupněna nebo vystavena veřejnosti pro kulturně vzdělávací nebo náboženské účely, tvoří významnou dominantu obce nebo města, popřípadě části krajinného celku, je ojedinělou kulturní památkou svého druhu na území České republiky, nebo je zařazena do specializovaných programů ministerstva kultury na úseku státní památkové péče.

I zde se tedy jedná o poměrně taxativní výčet situací, kdy je možné příspěvek poskytnout. Okruh těchto situací je však definován širěji než u příspěvků poskytovaných obcemi a kraji. Výše příspěvku může dosáhnout až výše celkových nákladů spojených s obnovou (u NKP a památek UNESCO), avšak ani tento příspěvek není nárokový.

Ministerstvo kultury poskytuje příspěvky prostřednictvím dotačních programů. V současnosti existuje sedm takových programů, které se vztahují k našemu tématu. Jsou jimi Program záchrany architektonického dědictví, Havarijní program, Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny, Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností, Program Podpora pro památky UNESCO, Program Podpory občanských sdružení v památkové péči.

Problémem těchto programů ovšem je, že díky vymezení okruhu žadatelů v jednotlivých programech nedosáhnou všichni vlastníci kulturních památek. Tomuto stavu se pokusil zabránit nedávno vytvořený program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností, který měl zastřešit zbývající případy. I tak ovšem neexistuje program například pro vlastníky nemovitostí, které nejsou kulturními památkami, ale nalézají se v památkových rezervacích či zónách. Chybí navíc program motivující k průběžné údržbě, které je v konečném důsledku levnější než skokové opravy památek, které se dostaly na hranu havarijního stavu.

3.2.1.2.3 Nárokovost příspěvků

Již bylo řečeno, že výše uvedené příspěvky nejsou nárokové. Také již bylo řečeno, že příspěvek nelze udělovat paušálně. Příspěvek by měl být primárně kompenzací v souvislosti s památkovou ochranou reálně vzniklých nákladů „*Výše a způsob náhrady jsou dány povahou věci, zejména odvisí též od výše nákladů, jimiž údržba kulturní památky překračuje obvyklé náklady údržby nemovitosti.*“³⁰

³⁰ I. ÚS 35/1994

Podle názoru ústavního soudu je fakultativní poskytování příspěvku spíše výrazem možnosti nevyhovět neopodstatněným a neodůvodněným žádostem o příspěvek. „*Proto nelze fakultativní způsob vyjadřování obou norem apriorně chápat jako popření ochoty státu poskytnout náhradu za nucené omezení vlastnického práva vůbec.*“³¹

Ústavní soud pak ve své argumentaci došel v souvislosti s nárokovostí a odůvodněností příspěvku k poměrně zásadnímu závěru: „*Proto majitel chráněné nemovitosti nemůže sice žádat náhradu bez zjištění konkrétních potřeb předem, může se však odvolat na čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod zjistí-li v případě reálně definovatelných konkrétních nákladů neochotu státu přispět na takovou údržbu, jež je v obecném zájmu uchování kulturní památky a poté co vyčerpal opravné prostředky.*“³²

Tento názor ústavního soudu, vzatý do důsledků, by mohl být poměrně silnou zbraní pro vlastníky kulturních památek domáhajících se náhrady za omezení svého vlastnického práva.

3.2.1.2.4 Další možnosti získání příspěvků

Pro úplnost dodejme, že vlastníci kulturních památek mají i další možnosti³³ získání finančních prostředků z veřejných zdrojů. Jedná se o přímou podporu ze státního rozpočtu ČR. Využití tohoto zdroje se však nabízí spíše ad hoc. Dále se jedná o zdroje z regionálních, tematických a integrovaných fondů EU. Žádný z těchto fondů však není mířen na ochranu nemovitého kulturního dědictví a lze je tak pro jmenovaný účel využít pouze nepřímo. Přesto například Integrovaný operační program přináší vytipovaným památkám mnohamilionové sumy. Podporu bylo možné získat rovněž z tzv. Norských fondů a jejich nástupců – tzv. Švýcarských fondů.

4 Závěr

Nastavení českého systému státní památkové péče, jak bylo popsáno výše, trpí dvěma základními nedostatky. Chybí mu sladký „cukr“ i důsledný „bič“.

Cukrem je míněno především poskytování náhrad za omezení vlastnického práva. Systém poskytování náhrad nepamatuje na řadu vlastníků památkově chráněných nemovitostí. Nejvýrazněji je problém vidět zřejmě u vlastníků nemovitostí v památkových zónách a

³¹ I. ÚS 35/1994

³² I. ÚS 35/1994

³³ Výčet dle Stavební památky, str. 197

rezervacích, které nejsou kulturní památkou. Jejich omezení se v určitých ohledech vyrovná omezení vlastníků kulturních památek, avšak možnost čerpat materiální náhrady prakticky nemají.

System navíc postrádá nástroje k systematické podpoře průběžných oprav. System je rozvinutější u poskytování příspěvků vlastníků kulturních památek ve špatném stavu. S ohledem na ochranu památkově chráněných hodnot, které jsou při špatném stavu nemovitosti značně ohroženy, by však bylo účelnější vzniku špatného stavu nemovitosti předcházet.

Objem finančních prostředků v programech podpory není (zvláště v přepočtu na jednotku památky) nikterak velký. Výše poskytovaných příspěvků tak nezřídka nemá účinek reálné finanční pomoci, ale spíše ekonomického stimulatoru (prostřednictvím spoluúčasti vlastníka atp.). Ekonomická stimulace má smysl u relativně dobře zachovalých památek, avšak daleko menší účinek má tehdy, jsou-li kvůli špatnému stavu památky (který nemusí být způsoben vlastníkem) potřebné vysoké investice.

Poskytování příspěvků z veřejných rozpočtů trpí i klasickým obecným neduhem těchto příspěvků – nejistota jejich přiznání, nejistota výše, nejistota času, kdy bude poskytnuto a časovým nesouladem stavební sezóny s účetním rokem a s poskytnutím finančních prostředků.

V souvislosti s věcným návrhem nového zákona o památkovém fondu se objevila myšlenka na vytvoření státního fondu sloužícího k financování obnovy kulturního dědictví. Tato myšlenka byla zavrhnuta během připomínkového řízení. Příspěvky tak budou zřejmě nadále poskytovány ze státního rozpočtu.

Daleko závažnějším problémem je ovšem absence „biče“, která je bohužel často doprovázena poměrně slabou vůlí odpovědných orgánů v případech ohrožených památek konat. Jako zcela neadekvátní se v případě dlouhodobého zanedbávání řádné péče o památku jeví použití institutu vyvlastnění. Je nelogické používat tento institut jako institut sankční. Poskytnutí náhrady delikventovi bychom dokonce mohli považovat za situaci, která není zcela v souladu s dobrými mravy. Nemluvě o zátěži pro veřejné rozpočty.

Tuto situaci by snad mohl pomoci řešit nový zákon, který by měl zavést nový institut propadnutí věci (památky) a institut vyvlastnění by měl být nadále využíván pro účely, pro které je vhodný (například vyvlastnění okolní nemovitosti, která památku ohrožuje).³⁴ Díky tomuto novému institutu bude, doufejme, snazší bojovat proti různým realitním spekulantům,

³⁴ Viz Návrh věcného záměru zákona o památkovém fondu, bod 8.4

kteří záměrně nechávají památky chátrat až do chvíle, kdy je zcela ztracena památková hodnota a je možné sejmout z nemovitosti památkovou ochranu. Rovněž snad bude možné účinněji „vysvobozovat“ památky z vlastnictví předlužených a neaktivních právnických osob. Zde ovšem bude záležet na konkrétním nastavení institutu propadnutí věci – jak budou řešena práva třetích osob váznoucí na nemovitosti (zda dojde kupříkladu k zániku zástavních a podzástavních práv jako u vyvlastnění atp.).

Ochraně nemovitého kulturního dědictví by rovněž prospělo zavedení trestní odpovědnosti právnických osob a uskutečnění avizovaného plánu na rozšíření trestního zákoníku v oblasti trestných činů na úseku památkové péče.

5 Zdroje

Literatura:

Hendrych, Dušan, a kol. *Správní právo : Obecná část*. 7. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009. 875 s.

Damohorský, Milan, a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. 680 s.

Pek, Tomáš. *Stavební památky – Specifika přípravy a financování jejich obnovy, údržby a provozu*. 1. Vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, 216s.

Knappová, Marta; Švestka, Jiří; Dvořák, Jan, a kol. *Občanské právo hmotné I*. 4. aktual. a dopl. vyd. Praha : ASPI, a.s., 2005. 524 s.

Návrh věcného záměru zákona o památkovém fondu. Praha. 2008. 42 s. Dostupné z WWW: <www.mkcr.cz>.

Vyhodnocení připomínkového řízení. Praha. 2008. 42 s. Dostupné z WWW: <www.mkcr.cz>.

EEIP, a.s. *Hodnocení dopadů regulace (Regulatory Impact Assessment RIA) pro nový památkový zákon doplněné na základě připomínkového řízení*. Praha : EEIP, a.s., 2008. 221 s.

EEIP, a.s. *Závěrečná zpráva : Shrnutí závěrů z Hodnocení dopadů regulace (Regulatory Impact Assessment RIA) pro nový památkový zákon, které bylo zpracováno v rozsahu cca 190 stran, doplněná na základě připomínkového řízení*. Praha : EEIP, a.s., 2008. 29 s.

Řízení o zrušení prohlášení věci za kulturní památku za rok 2009; Řízení o zrušení prohlášení věci za kulturní památku za období leden - červen 2010; Řízení o zrušení prohlášení věci za kulturní památku v období červenec - prosinec 2010. Dostupné z WWW <www.mkcr.cz>

Databáze

Databáze MonumNet. Dostupné z WWW: <<http://monumnet.npu.cz/monumnet.php>>

Právní předpisy:

2/1993 Sb. usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

23/1991 Sb. ústavní zákon, kterým se uvozuje Listina základních práv a svobod jako ústavní zákon Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky

Mez. smlouva č. 73/2000 Sb. m. sml. Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy

Zákon č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči doplněný výběrem z judikatury. Dostupné z WWW: <www.mkcr.cz>.

Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Zákon č. 184/2006 Sb. o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění)

Zákon č. 40/1964 Sb. občanský zákoník

Zákon č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí

Vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči

Vyhláška č. 12/1993 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí

Judikatura:

Nález Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 35/94

6 A 106/2002 Rozsudek NSS

6 A 139/94 Rozsudek Vrchního soudu v Praze

6 A 117/93 Rozsudek Vrchního soudu v Praze

7 A 165/94 Rozsudek Vrchního soudu v Praze

7 A 144/94 Rozsudek Vrchního soudu v Praze

11 Ca 168/2005 Rozsudek Městského soudu v Praze

59 Ca 59/2005 Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem

59 Ca 59/2002 Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem